

Wykonali: Wojciech Mirka, Bartosz Tomaniak

195. Rocznicą Powstania Listopadowego (1830-2025)

Droga do niepodległości

Powstanie Listopadowe - Polskie powstanie narodowe przeciwko Imperium Rosyjskiemu, które wybuchło w nocy z 29 na 30 listopada 1830, a zakończyło się 21 października 1831. Zasięgiem swoim objęło Królestwo Polskie i część ziem zabranych (Litwę, Żmudź i Wołyń).

Definicja

Główną przyczyną wybuchu powstania było nie przestrzeganie konstytucji Królestwa Polskiego przez Imperium Rosyjskie.

Królestwo Polskie

Strony konfliktu	Królestwo Polskie	Imperium Rosyjskie
Dowódcy	Józef Chłopicki Michał Gedeon Radziwiłł Jan Zygmunt Skrzynecki Ignacy Prądzyński Jan Krukowiecki Maciej Rybiński	Konstanty Romanow Iwan Dybicz Iwan Paskiewicz
Siły	ok. 150 tys. żołnierzy	200 tys. żołnierzy
Straty	40 tys. zabitych i rannych	~23 tys. zabitych i rannych

Statystyki

- 1819r - Aleksander I wprowadza cenzurę
- 1821r - Zakazano działalności masonerii
- 1823r - Rosjanie rozbili sieć tajnych stowarzyszeń
- 1824r - Skazano Walerina Łukasińskiego przywódcę wolnomularstwa narodowego
- 1825r - Cesarz zlikwidował jawność obrad sejmowych

Łamanie Konstytucji

- 1827r - Aresztowanie członków towarzystwa patriotycznego
- Innym powodem było złamanie obietnic zobowiązanych w akcie kongresu wiedeńskiego o powiększenie królestwa polskiego

Łamanie obietnic

Sygnałem do wybuchu powstania miał być pożar browaru na Solcu i kamienicy przy ul. Dzikiej.

- Powstanie wybuchło około godziny 18:00
- 29 Listopada 1830 roku kiedy ppor. Piotr Wysocki wszedł do Szkoły Podchorążych Piechoty w Łazienkach przerwał zajęcia z taktyki i wygłosił mowę „*Polacy! Wybiła godzina zemsty. Dziś umrzeć lub zwyciężyć potrzeba! Idźmy, a piersi wasze niech będą dla wrogów*”

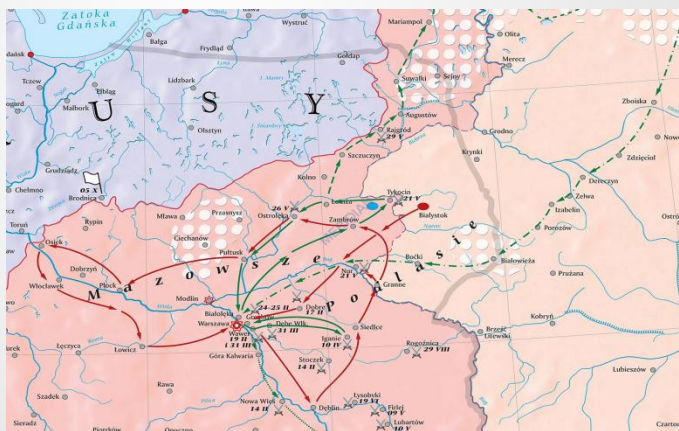
Wybuch Powstania

- Po wybuchu powstania w nocy z 29 na 30 listopada powstańcy zdobywali broń, która pomagała im w walce. Oddziały rosyjskie nie były przygotowane na odpowiedź na atak.

Działania powstańcze

- Kilka dni po rozpoczęciu powstania, rozprzestrzeniło się ono na całe Królestwo Polskie. Władzę przejął sejm i rząd narodowy, dzięki czemu powstanie zamieniło się w narodową walkę o wolność.

Rozszerzone powstanie

Powstanie przyniosło kilka istotnych starć. Największa — bitwa pod Olszynką Grochowską — zakończyła się taktycznym remisem. Pod Wawrem i Dębem Wielkim Polacy odnieśli sukcesy, jednak klęska pod Ostrołęką zadecydowała o załamaniu się sytuacji militarnej powstańców.

Najważniejsze bitwy

Powstanie szeroko wsparli studenci, mieszczaństwo i inteligencja. Ważną rolę odegrały kobiety — symbolem stała się Emilia Plater. Liczna część chłopów nie zjednoczyła się z powstaniem, gdyż nie wprowadzono reform uwłaszczeniowych.

Społeczeństwo podczas powstania

Polacy liczyli na wsparcie Francji i Wielkiej Brytanii, lecz państwa te pozostały bierne. Europa obawiała się destabilizacji, a Rosja skutecznie przedstawiała powstanie jako „wewnętrzny bunt”, uniemożliwiając interwencję.

Reakcje innych narodów

Zmęczenie wojsk, chaos organizacyjny i przewaga Rosji doprowadziły do stopniowego osłabienia powstania. 8 września 1831 roku Warszawa skapitulowała, przesądzając los zrywu. Ostatnie oddziały broniły się jeszcze krótko, lecz walki wygasły.

Upadek

Po upadku powstania Rosja zniosła autonomię Królestwa Polskiego i zintensyfikowała rusyfikację. Polską armię rozwiązano, szkoły poddano kontroli, a wiele osób zesłano na Sybir. Majątki uczestników były konfiskowane, a kraj objęły surowe represje.

Represje po powstaniu

Mimo klęski, powstanie listopadowe stało się symbolem walki o wolność i ukształtowało patriotyzm kolejnych pokoleń. Inspirowało późniejsze zrywy, zwłaszcza powstanie styczniowe. Dziedzictwo powstania żyje w literaturze, sztuce i rocznicowych obchodach — szczególnie dziś, w 195. rocznicę.

Znaczenie i pamięć o powstaniu

Powstanie listopadowe pozostaje jednym z najważniejszych wydarzeń XIX wieku w historii Polski. Choć zakończyło się klęską, jego duch, idee i bohaterstwo na trwałe wpisały się w polską tożsamość narodową.

Dziękujemy za uwagę